

Příloha A Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření k bakalářské práci

Dobrý den, mé jméno je Filip Kment a studuji na Technické univerzitě v Liberci, obor všeobecná sestra. Chtěl bych Vás požádat o vyplnění krátkého dotazníku, které Vám nezabere více než 30 minut Vašeho času. Vyplněním mi zásadně pomůžete k napsání bakalářské práce a úspěšnému dokončení mého studia. Chtěl bych Vás také požádat o samostatné a pravdivé vyplnění dotazníku. Vyplnění dotazníku je anonymní. Za vyplnění Vám předem děkuji.

1. Pohlaví: ☐ Muž ☐ Žena

2. Uved'te prosím Váš věk:.....

3. Uved'te prosím délku Vaší praxe ve zdravotnictví:..... let

4. Uved'te prosím oddělení, na kterém pracujete (JIP, standardní oddělení):

5. Ve které části nefronu se tvoří primární moč a jaké je její množství?

- a) proximální tubulus, 20 litrů/24 hodin
- b) Bowmanovo pouzdro, 180 litrů/24 hodin
- c) Henleova klička, 200 litrů/24 hodin
- d) juxtaglomerulární aparát, 180 litrů/24 hodin

6. Které důležité hormony se tvoří v ledvinách?

- a) STH-somatotropní, parathormon
- b) adrenalin, aldosteron
- c) folitropin, progesteron
- d) erythropoetin, renin

7. Jaká je fyziologická délka močových?

- a) 10 - 15 cm
- b) 50 cm
- c) 25 - 30 cm
- d) 60 cm

8. Jaký druh epitelu vystýlá stěnu močového měchýře?

- a) řasinkový epitel
- b) vícevrstevný dlaždicový epitel
- c) krycí epitel
- d) jednovrstvý cylindrický

9. Jakým způsobem probíhá přenos infekce močových cest nejčastěji?

- a) hematogenně
- b) lymfogenně
- c) ascendentně
- d) spojitě (per continuanem)

10. Jaký je nejčastější patogen způsobující infekci močových cest?

- a) Enterobacter
- b) Pseudomonas aerogynosa
- c) Staphylococcus aureus
- d) Escherichia Coli

11. Jaká je nejčastější infekce močového ústrojí vyskytující se u žen?

- a) pyelonefritis
- b) glomerulonefritis
- c) cystitis
- d) urethrytis

12. Který patogen způsobující infekci močových cest podléhá povinnému epidemiologickému hlášení?

- a) Escherichia coli
- b) Neisseri gonorrhoeae
- c) Klebsiella pneumoniae
- d) Enterococcus faecalis

13. Označte odpověď, která správně popisuje fáze edukačního procesu

- a) posouzení stavu edukace, stanovení edukačních diagnóz, příprava edukačního plánu, realizace edukačního plánu, vyhodnocení efektivnosti edukace
- b) posouzení stavu edukace, příprava edukačního plánu, stanovení edukačních diagnóz, realizace edukačního plánu, vyhodnocení efektivnosti edukace
- c) vyhodnocení efektivnosti edukace, příprava edukačního plánu, stanovení edukačních diagnóz, realizace edukačního plánu, posouzení stavu edukace

14. Označte všechny možnosti, které si myslíte, že mohou pozitivně ovlivnit proces edukace.

- a) opakování klíčových slov týkající se oblasti edukování
- b) jasnost a srozumitelnost předávaných informací a vysvětlení odborných termínů
- c) správné osvětlení a vybavenost místnosti určené pro edukaci
- d) používání pomůcek, letáčků a edukačních materiálů při edukaci
- e) souvislý výklad zdravotnického pracovníka a možnosti dotazů až na konci edukace
- f) trpělivost a vstřícný přístup k pacientovi
- g) sdělení, kolik času máte vyhrazeno pro pacienta k provedení edukace
- h) zahrnutí různých příběhů pro odlehčení situace

15. Jak edukujete pacienty o postupu při výměně sběrného systému?

- a) mechanická očista rukou, dezinfekce spoje sběrného systému, dezinfekce rukou, výměna systému
- b) dezinfekce spoje sběrného systému, výměna systému, mechanická očista rukou, dezinfekce rukou
- c) mechanická očista rukou, dezinfekce rukou, dezinfekce spoje sběrného systému, výměna systému
- d) mechanická očista rukou, dezinfekce rukou, výměna systému, dezinfekce spoje sběrného systému

16. Pacient je edukován o rizikových faktorech, které mohou způsobit vznik IMC následovně:

- a) o častém rozpojování a proplachování sběrného systému
- b) o fixaci sběrného sáčku nad úroveň dna močového měchýře
- c) o dostatečném příjmu tekutin
- d) o používání intimních gelů s antibakteriálním účinkem

17. Edukujete pacienty o používání s klikvy velkoplodé (kanadské brusinky)?

- a) ne, nebyl prokázán pozitivní vliv při profilaxi vzniku IMC
- b) ano, svým působením snižuje pH moči a adherenci Escherichia coli na urotel
- c) ne, svým působením zvyšuje pH moči a adherenci Escherichia coli na urotel
- d) ano, má antibakteriální účinky

18. Jak edukujete pacienty v případě úniku moči do spodního prádla i přes zavedený PMK?

- a) doporučím přecévkování samotným pacientem
- b) budu edukovat o nutnosti vyhledání lékaře pro výměnu PMK
- c) budu edukovat o přidání tekutiny do fixačního balonku samotným pacientem pomocí stříkačky
- d) doporučím pacientovi, aby zataháním zjistil/a, zda je PMK uvolněn, pokud není uvolněn, návštěva lékaře není nutná

19. Jak edukujete pacienty v případě nechtěného rozpojení PMK a sběrného systému?

- a) budu edukovat o dezinfekci obou konců systému a opětovném napojení starého systému
- b) budu edukovat o omytí obou konců vlažnou vodou a opětovném napojení systému
- c) budu edukovat o hygienické dezinfekci rukou a opětovném napojení systému
- d) budu edukovat o nutnosti dezinfekce konce PMK a výměny sběrného systému

20. Jak edukujete pacienty v případě ucpání PMK v domácím prostředí?

- a) edukuji o nutnosti propláchnutí katetru
- b) edukuji o nutnosti vyhledání lékaře
- c) edukuji o nutnosti přivolání ZZS
- d) edukuji o tom, že katetr se zprůchodní sám

21. V případě komplikované nebo zcela znemožněné komunikace s pacientem je edukace před propuštěním do domácího prostředí zajištěna pro:

- V případě znemožněné edukace edukujeme rodinu nemocného
- V případě, že o nemocného pečuje někdo jiný, edukujeme jiného pečujícího
- Edukujete někoho jiného?.....

Vidíte v tomto bodě problém?

☐ Ano

☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) obtížná komunikace způsobená demencí nebo jinou psychickou poruchou pacienta
- b) zrakové postižení pacienta, stařecká slepota
- c) sluchové postižení pacienta, stařecká hluchota
- d) nevím
- e) jiný problém:.....

22. V jaké části edukačního procesu spatřujete dle Vašich zkušeností komplikace?

- a) posouzení stavu edukanta – analýza klientových schopností učit se
- b) stanovení edukační diagnózy – stanovení problému, co je pacienta potřeba naučit
- c) příprava edukačního plánu – sestra volí metody a připravuje učivo, stanovuje cíle
- d) realizaci plánu – naplánované vyučovací strategie probíhají tak, aby bylo dosaženo žádoucího výsledku s přihlédnutím k individuálním potřebám pacienta
- e) vyhodnocení efektivity edukace – zjištění, zda bylo dosaženo cíle
- f) v žádném bodě výše zmíněném

23. Dostatečné schopnosti pacienta pro provádění určitého výkonu v domácím prostředí jsou následně ověřovány:

- Zpětnou ukázkou provedení výkonu pacientem, vědomostním testem, slovním zopakováním postupu pacientem
- Ověřujete jiným způsobem?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) nedostatek času pro ověření dostatečných schopností pacienta
- b) stav pacienta se zhoršil a není schopen podstoupit ověření získaných schopností
- c) pacient je pasivní a nemá o zpětné ověření zájem
- d) nevím
- e) jiný problém:.....

24. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, hygienickou péčí a nošení vhodného spodního prádla edukován následovně:

- Poučím pacienta o nutnosti očisty po defekaci ve směru od genitálu ke konečníku
- Doporučuje se provádění intimní hygieny pomocí sprchování nejlépe 2x denně
- Doporučuje se vyhýbání koupání ve veřejných bazénech po proběhlé IMC
- Doporučuje se nošení čistého, prodyšného, volného, bavlněného spodního prádla
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti neprovádí hygienu dostatečně
- b) pacienti nedodržují zásady hygieny po použití toalety
- d) pacienti nejsou dostatečně soběstační pro provádění osobní hygieny
- e) pacienti nosí nevhodné prádlo ze syntetických materiálů
- f) nevím
- g) jiný problém:.....

25. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, stravováním a pitným režimem edukován následovně:

- Doporučuje se požívání doplňků s obsahem klikvy velkoplodé (Kanadská brusinka)
- Doporučuje se dodržování dostatečného pitného režimu 2,5l/den
- Doporučuje se stravovat se nedráždivými a méně kořeněnými jídly
- Doporučuje se omezení požívání alkoholických nápojů a nápojů obsahujících kofein
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti se přílišně stravují nevhodnými, dráždivými a kořeněnými jídly
- b) pacienti nepocítují pocit žízně a proto mají nedostatečný pitný režim
- c) pacienti nemají zájem o konzumaci doplňků předcházejících IMC
- d) pacienti nadměrně požívají alkohol a kofeinové nápoje
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

26. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a péčí o sběrný systém edukován následovně:

- Doporučuje se vyhnout se nadbytečnému rozpojování a proplachování sběrného systému
- Poučíme o nutnosti dezinfekce rukou a dezinfekce spoje sběrného systému při výměně
- Poučíme o šetrném přístupu k PMK, především vyvarovat se tahu (např. při vstávání z postele)
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti nejsou opatrní při manipulaci, dochází k vytržení
- b) pacienti neprovádí dezinfekci, nebo ji provádí nedostatečně
- c) pacienti zbytečně rozporují systém, přestože to není nutné
- d) pacienti rozpojují systém a proplachují, přestože je PMK průchodný
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

27. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, intervalu a postupu vypouštění moči při používání speciální zátky edukován následovně:

- Doporučuje se vypouštění močového měchýře jednou za 2-3 hodiny
- Dodržet hygienu a dezinfekci rukou a konce PMK
- Dodržet správný postup (zátku nepokládat sterilní částí na podložku, vyměňovat ji po použití)
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti nedodržují hygienu a dezinfekci rukou
- b) pacienti vypouštějí močový měchýř nepravdělně
- c) pacienti pokládají zátku sterilní částí na podložku
- d) pacienti zátku nevyměňují při její kontaminaci
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

28. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a základním pravidlu s ohledem na zachování derivace moči při fixaci sběrné nádoby edukován následovně:

- Poučíme o nutnosti fixace sáčku níže, než je dno močového měchýře na postranici postele
- Poučíme o nutnosti fixace sáčku níže, než je dno močového měchýře ke stehnu nebo lýtku pomocí suchého zipu
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti fixují sběrný sáček k pásku
- b) pacienti nechávají sběrný sáček volně v posteli
- c) pacienti nosí sběrný sáček zavěšený na kapse županu
- d) pacienti nosí sběrný sáček zavěšený v dekoltu nemocničního prádla
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

29. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a intervalu výměny standardního impregnovaného katetru lékařem edukován následovně:

- Pacientovi se katetr tohoto typu vyměňuje jednu za 28 dní
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti přijdou k výměně PMK později
- b) pacienti k výměně PMK nepřijdou vůbec
- c) pacienti využijí k výměně jiného lékaře, než který objednal příští termín výměny
- d) nevím
- e) jiný problém:.....

30. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, intervalu a postupu výměny sběrného sáčku v domácím prostředí edukován následovně:

- Poučíme o nutnosti výměny sáčku minimálně každé 3 dny
- Poučíme o nutnosti hygienické dezinfekce rukou
- Poučíme o nutnosti používání dezinfekce k tomu určené na spoj sběrného systému PMK
- Doporučíme psát si datum výměny na sběrný sáček pro lepší pamatování dne výměny sběrného sáčku
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti provádí výměnu sáčku bez hygienické dezinfekce rukou a spoje PMK
- b) pacienti používají sběrný sáček déle, než mají
- c) pacienti se snaží sběrný sáček „vymýt“ a používat opakovaně
- d) pacienti si nepopisují sběrný sáček datem výměny
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

31. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, používáním zátky na PMK a postupu přes noc edukován následovně:

- Poučíme o nutnosti používání sběrného sáčku během noci
- Poučíme o nutnosti dezinfekce rukou a výměny pomůcek po jejich použití
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti nepoužívají sběrný sáček ve výše uvedené situaci
- b) pacienti přes noc používají pleny
- c) pacienti při výměně sáčku neprovádí dezinfekci rukou a spoje sběrného systému
- d) pacienti nevyměňují pomůcky za nové při jejich výměně
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

32. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a náhlém vypadnutí permanentního katetru edukován následovně:

- Poučíme o nutnosti neprodleného vyhledání lékaře k výměně PMK
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? • Ano • Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti lékaře nevyhledají
- b) pacienti návštěvu lékaře zbytečně odkládají
- c) pacienti se pokouší zavést katetr zpět svépomocí
- d) nevím
- e) jiný problém:.....

33. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, počtu a ceně proplacených sběrných sáčků pojišťovnou na jeden měsíc edukován následovně:

- Množství proplacených kusů sběrných sáčků je 10 kusů za celkovou cenu 600Kč na jeden měsíc
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti si nevyzvedávají pomůcky
- b) pacienti si pomůcky vyzvedávají pozdě
- c) pacienti s pomůckami šetří a nespotřebují je na úkor rizika vzniku infekce
- d) nevím
- e) jiný problém:.....

34. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a náhlém rozpojení sběrného systému PMK v domácím prostředí edukován následovně:

- Pacient je edukován o nutnosti výměny sběrného systému
- Pacient je edukován o nutnosti dezinfekce rukou a dezinfekce konce PMK
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacient neprovádí dezinfekci konce PMK
- b) pacient neprovede výměnu sběrného systému za nový
- c) v případě krvácení nebo jiného poranění močové trubice pacient nevyhledá pomoc
- d) pacient neprovede dezinfekci rukou před výměnou systému
- e) nevím
- f) jiný problém:.....

35. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a možným výskytem příznaků signalizujících vznik infekce nebo jiných komplikací edukován následovně:

- Poučíme o nutnosti vyhledat lékařské pomoci v případě výskytu pálení v oblasti močové trubice, zvýšené teplotě, bolesti v podbřišku, ztmavnutí a výskytu zápachu samotné moči, výskytu krve v moči
- Edukujete o jiném?.....

Vidíte v tomto bodě problém? ☐ Ano ☐ Ne

Pokud ano, jaký?

- a) pacienti ignorují příznaky a lékaře nevyhledají
- b) pacienti návštěvu lékaře odkládají
- c) pacienti se snaží infekci vyléčit pouze vlastními prostředky
- d) nevím
- e) jiný problém:.....

Příloha B Protokol k provádění výzkumu

PROTOKOL K REALIZACI VÝZKUMU

Jméno a příjmení studenta:	Filip Kment
Osobní číslo studenta:	D19000041
Univerzitní e-mail studenta:	filip.kment@tul.cz
Studijní program:	B5341 – všeobecná sestra
Ročník:	3.
Kvalifikační práce	
Téma kvalifikační práce:	Prevence vzniku infekce močových cest z pohledu všeobecné sestry
Kvalifikační práce:	☒ bakalářská ☐ diplomová
Jméno vedoucího kvalifikační práce:	Bc. et Bc. Lenka Horáková
Metoda a technika výzkumu:	Kvantitativní, Dotazník
Soubor respondentů:	30
Název pracoviště realizace výzkumu:	I. Interní kardioangiologická klinika
Datum zahájení výzkumu:	4.4.2022
Datum ukončení výzkumu:	30.4.2022
Souhlas vedoucího kvalifikační práce:	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím
Vyjádření vedoucího kvalifikační práce k finančnímu zatížení pracoviště při realizaci výzkumu:	☐ bude spojen ☒ nebude spojen
Souhlas vedoucího pracovníka instituce:	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím
Souhlas vedoucího pracovníka dílčího pracoviště:	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím
Prohlášení studenta	
Prohlašuji, že v kvalifikační práci ani v publikacích souvisejících s kvalifikační prací nebudu uvádět osobní údaje o respondentech nebo institucích, kde byl výzkum realizován. V kvalifikační práci nebude uveden název instituce, pokud není získán souhlas v tomto protokolu. Dále prohlašuji, že budu dodržovat povinnou mlčenlivost o skutečnostech, o kterých jsem se dozvěděl při realizaci výzkumu v rámci osobní ochrany zúčastněných osob.	
Vyjádření vedoucího pracovníka instituce o případném zveřejnění názvu instituce v kvalifikační práci a v publikacích souvisejících s kvalifikační prací:	☒ souhlasím ☐ nesouhlasím
Podpis studenta:	
Podpis vedoucího práce:	
Podpis vedoucího pracovníka instituce:	
Podpis vedoucího pracovníka dílčího pracoviště:	

(Zdroj: autor).

Příloha C Předvýzkum

1. Pohlaví		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Muž	1	20
Žena	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 1 zjišťovala pohlaví respondentů. 1 (20 %) respondent se zařadil do skupiny mužů. Do skupiny žen se zařadili 4 (80 %) respondenti.

2. Uveďte prosím délku Vaší praxe ve zdravotnictví		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
0 - 5 let	0	0
6 - 10 let	2	40
11 - 15 let	0	0
16 - 20 let	0	0
20 let a více	3	60
Celkem	5	100

Otázka č. 2 se týkala délky praxe respondentů. Z 5 respondentů se 0 (0 %) zařadilo do skupiny 0 – 5 let. 2 (40 %) respondenti se zařadili do skupiny 6 – 10 let. 0 (0 %) respondentů se zařadilo do skupiny 11 – 15 let. 0 (0 %) respondentů se zařadilo do skupiny 16 – 20 let. 3 (60 %) respondenti se zařadili do skupiny 20 let a více.

3. Uveďte prosím oddělení, na kterém pracujete		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Jednotka intenzivní péče	2	40
Standardní oddělení	3	60
Celkem	5	100

Otázka č. 3 zjišťovala, na jakém pracovišti respondenti pracují. 2 (40 %) respondenti uvedli jako své pracoviště jednotku intenzivní péče. 3 (60 %) respondenti uvedli jako své pracoviště standardní oddělení.

4. Ve které části nefronu se tvoří primární moč a jaké je její množství?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Proximální tubulus, 20 litrů/24 hodin	2	40
Bowmanovo pouzdro, 180 litrů/24 hodin	1	20
Henleova klička, 200 litrů/24 hodin	2	40
Juxtaglomerulární aparát, 180 litrů/24 hodin	0	0
Správně zodpovězená otázka	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 4 zjišťovala znalosti sester o tvorbě primární moči a jejího množství. Otázka měla jednu správnou odpověď. 2 (40 %) respondenti uvedli jako místo tvorby proximální tubulus a množství 20 litrů/24 hodin. 1 (20 %) respondent uvedl jako místo tvorby Bowmanovo pouzdro a množství 180 litrů/24 hodin. 2 (40 %) respondenti uvedli jako místo tvorby Henleovu kličku a množství 200 litrů/24 hodin. 0 (0 %) respondentů uvedlo jako místo tvorby moči juxtaglomerulární aparát a množství 180 litrů/24 hodin. Správnou odpověď zvolil 1 (20 %) respondent, nesprávnou odpověď zvolili 4 (80 %) respondenti.

5. Které důležité hormony se tvoří v ledvinách?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
STH-somatotropní, parathormon	0	0
Adrenalin, aldosteron	0	0
Folitropin, progesteron	0	0
Erythropoetin, renin	5	100
Správně zodpovězená otázka	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Celkem	5	100

Otázka č. 5 se týkala schopnosti ledvin tvořit hormony. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že v ledvinách se tvoří STH – somatotropní a parathormon. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že ledviny produkují adrenalin a aldosteron. Folitropin a progesteron, jako hormony tvořící se v ledvinách vybralo 0

(0 %) respondentů. 5 (75,0 %) respondentů vybralo možnost erythropoetin, renin jako hormony tvořící se v ledvinách. Správně odpovědělo 5 (100 %) respondentů, a nesprávně odpovědělo 0 (0 %) respondentů.

6. Jaká je fyziologická délka močových cest?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
10 - 15 cm	4	80
50 cm	0	0
25 - 30 cm	1	20
60 cm	0	0
Správně zodpovězená otázka	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 6 byla zaměřena na znalosti všeobecných sester o fyziologické délce močových cest. Otázka měla jednu správnou odpověď. 4 (80 %) respondenti uvedli jako fyziologickou délku močových cest 10 – 15 cm. 0 (0 %) respondentů uvedlo jako fyziologickou délku močových cest 50 cm. 25 – 30 cm vybral jako odpověď 1 (20 %) respondent. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že fyziologická délka močových cest je 60 cm. Správně odpověděl 1 (20 %) respondent, nesprávně odpověděli 4 (80 %) respondenti.

7. Jaký druh epitelu vystýlá stěnu močového měchýře?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Řasinkový epitel	0	0
Vícevrstevný dlaždicový epitel	2	40
Krycí epitel	1	20
Jednovrstvý cylindrický	2	40
Správně zodpovězená otázka	2	40
Nesprávně zodpovězená otázka	3	60
Celkem	5	100

Otázka č. 7 zjišťovala znalost všeobecných sester o druhu epitelu vystýlající stěnu močového měchýře. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů

uvedlo, že v močovém měchýři se nachází řasinkový epitel. 2 (40 %) respondenti uvedli jako svou odpověď na otázku vícevrstevný dlaždicový epitel. 1 (20 %) respondent odpověděl na otázku, že v močovém měchýři se nachází krycí epitel. Jednovrstvý cylindrický epitel vybrali jako odpověď 2 (40 %) respondenti. Správně odpověděli 2 (40 %) správně a nesprávně celkem 3 (60 %) respondenti.

8. Jakým způsobem probíhá přenos infekce močových cest nejčastěji?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Hematogenně	1	20
Lymfogenně	0	0
Ascendentně	4	80
Spojitě (per continuanem)	0	0
Správně zodpovězená otázka	4	80
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Celkem	5	100

Otázka č. 8 zjišťovala, jaké znalosti mají všeobecné sestry o nejběžnějším způsobu šíření infekce močových cest. Otázka měla jednu správnou odpověď. 1 (20 %) respondent zvolil jako odpověď hematogenní šíření. 0 (0 %) respondentů odpovědělo na tuto otázku lymfogenní šíření. 4 (80 %) respondenti vybrali jako odpověď ascendentní šíření. 0 (0 %) respondentů odpovědělo, že nejčastějším způsobem šíření infekce je spojitě (per continuanem). Správně odpověděli 4 (82,7 %) respondenti, nesprávně odpověděl 1 (20 %) respondent.

9. Jaký je nejčastější patogen způsobující infekci močových cest?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Enterobacter	1	20
Pseudomonas aeruginosa	1	20
Staphylococcus aureus	1	20
Escherichia coli	2	40
Správně zodpovězená otázka	2	40
Nesprávně zodpovězená otázka	3	60
Celkem	5	100

Otázka č. 9 byla zaměřena na nejčastější patogen způsobující IMC. Otázka měla jednu správnou odpověď. 1 (20 %) respondent uvedl, že nejčastější patogen způsobující IMC je Enterobacter. 1 (20 %) respondent uvedl jako odpověď Pseudomonas aeruginosa. 1 (20 %) respondent uvedl, že nejčastější patogen IMC je Staphylococcus aureus. 2 (40 %) respondenti uvedli jako odpověď Escherichia Coli. Správně odpověděli 2 (40 %) respondenti, nesprávně odpověděli 3 (60 %) respondenti.

10. Jaká je nejčastější infekce močového ústrojí vyskytující se u žen?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pyelonefritis	0	0
Glomerulonefritis	0	0
Cystitis	4	80
Urethrytis	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Celkem	5	100

Otázka č. 10 se všeobecných sester dotazovala, jaká je nejčastější infekce močových cest vyskytující se u žen. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů vybralo jako odpověď pyelonefritis. 0 (0 %) respondentů vybralo odpověď glomerulonefritis. 4 (80 %) respondenti uvedli, že nejčastější infekce močových cest je cystitis. 1 (20 %) respondent uvedl jako odpověď urethrytis. Správně odpověděli 4 (80 %) respondenti, nesprávně odpověděl 1 (20 %) respondent.

11. Který patogen způsobující infekci močových cest podléhá povinnému epidemiologickému hlášení?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Escherichia coli	1	20
Neisseria gonorrhoeae	2	40
Klebsiella pneumoniae	2	40
Enterococcus faecalis	0	0
Správně zodpovězená otázka	2	40
Nesprávně zodpovězená otázka	3	60
Celkem	5	100

Otázka č. 11 zjišťovala, jaký patogen podléhá povinnému epidemiologickému hlášení. Otázka měla jednu správnou odpověď. 1 (20 %) respondent uvedlo jako odpověď Escherichia Coli. 2 (40 %) respondenti uvedli, že povinnému epidemiologickému hlášení podléhá Neisseria gonorrhoeae. 2 (40 %) respondenti uvedli, že hlášení podléhá Klebsiella pneumoniae. 0 (0 %) respondentů vybralo jako odpověď Enterococcus faecalis. Správně odpověděli 2 (40 %) respondenti, nesprávně odpověděli 3 (60 %) respondenti.

12. Označte odpověď, která správně popisuje fáze edukačního procesu		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Posouzení stavu edukace, stanovení edukačních diagnóz příprava edukačního plánu, realizace edukačního plánu, vyhodnocení efektivnosti edukace	1	20
Posouzení stavu edukace, příprava edukačního plánu, stanovení edukačních diagnóz, realizace edukačního plánu, vyhodnocení efektivnosti edukace	3	60
Vyhodnocení efektivnosti edukace, příprava edukačního plánu, stanovení edukačních diagnóz, realizace edukačního plánu, posouzení stavu edukace	1	20
Správně zodpovězená otázka	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 12 zjišťovala, jaké jsou podle všeobecných sester fáze edukačního procesu. Otázka měla jednu správnou odpověď. 1 (20 %) respondent uvedl jako správnou možnost posouzení stavu edukace, stanovení edukačních diagnóz, příprava edukačního

plánu, realizace edukačního plánu, vyhodnocení efektivnosti edukace. 3 (60 %) respondenti uvedli jako svoji odpověď možnost posouzení stavu edukace, příprava edukačního plánu, stanovení edukačních diagnóz, realizace edukačního plánu, vyhodnocení efektivnosti edukace. 1 (20 %) respondent uvedl jako správnou odpověď vyhodnocení efektivnosti edukace, příprava edukačního plánu, stanovení edukačních diagnóz, realizace edukačního plánu, posouzení stavu edukace. Správně odpověděl 1 (20 %) respondent, 4 (80 %) respondenti odpověděli nesprávně.

13. Označte všechny možnosti, které si myslíte, že mohou pozitivně ovlivnit proces edukace.		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Opakování klíčových slov týkající se oblasti edukování	5	100
Jasnost a srozumitelnost předávaných informací a vysvětlení odborných termínů	5	100
Správné osvětlení a vybavenost místnosti určené pro edukaci	2	40
Používání pomůcek, letáčků a edukačních materiálů při edukaci	4	80
Souvislý výklad zdravotnického pracovníka a možnosti dotazů až na konci edukace	1	20
Trpělivost a vstřícný přístup k pacientovi	3	60
Sdělení, kolik času máte vyhrazeno pro pacienta k provedení edukace	0	0
Zahrnutí různých příběhů pro odlehčení situace	2	40
Správně zodpovězená otázka	0	0
Nesprávně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 13 zjišťovala, jaké faktory mohou pozitivně ovlivnit proces edukace. Otázka měla 5 správných odpovědí. 5 (100 %) respondentů uvedlo jako odpověď opakování klíčových slov týkající se oblasti edukování. 5 (100 %) respondentů vybralo jako odpověď Jasnost a srozumitelnost předávaných informací a vysvětlení odborných termínů. 2 (40 %) respondenti uvedli jako odpověď správné osvětlení a vybavenost místnosti určené pro edukaci. 4 (80 %) respondenti uvedli jako odpověď používání pomůcek, letáčků a edukačních materiálů při edukaci. 1 (20 %) respondent uvedl jako odpověď souvislý výklad zdravotnického pracovníka a možnosti dotazů až na konci edukace. 3 (60 %) respondenti označili odpověď trpělivost a vstřícní přístup k pacientovi. 0 (0 %) respondentů vybralo jako odpověď sdělení, kolik času máte

vyhrazeno pro pacienta k provedení edukace. 2 (40 %) respondenti odpověděli na otázku odpovědí zahrnutí různých příběhů pro odlehčení situace. Správně zodpovědělo otázku 0 (0 %) respondenti, nesprávně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů.

14a. V případě komplikované nebo zcela znemožněné komunikace s pacientem je edukace před propuštěním do domácího prostředí zajištěna pro: rodinu nemocného, jiného pečujícího. Edukujete i někoho jiného?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 14 měla podotázku, která zjišťovala, zda všeobecné sestry edukují o jiném ve výše uvedené otázce. Podotázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukuje o jiném. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném. Správně zodpovědělo podotázku 5 (100 %), nesprávně 0 (0 %) respondentů.

14b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Obtížná komunikace způsobená demencí nebo jinou psychickou poruchou pacienta	1	20
Zrakové postižení pacienta, stařecká slepota	1	20
Sluchové postižení pacienta, stařecká hluchota	1	20
Jiný problém	0	0
Žádný problém	3	60
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 14 zjišťovala, jaké problémy sestry znají při komplikované nebo zcela znemožněné komunikace s pacientem. Otázka měla 5 správných odpovědí a každá

z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém obtížnou komunikaci způsobenou demencí nebo jinou psychickou poruchou pacienta. 1 (20 %) respondent jako problém uvedl zrakové postižení pacienta, stařeckou slepotu. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém sluchové postižení, stařeckou hluchotu. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém (nespolupracující pacient, jazyková bariéra). 3 (60 %) respondenti neuvedli žádný problém. 1 (20 %) respondent uvedl, že neví. Správně zodpověděli otázku 4 (90,4 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (9,6 %) respondent.

15. V jaké části edukačního procesu spatřujete dle vašich zkušeností komplikace?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Posouzení stavu edukanta	0	0
Stanovení edukační diagnózy	0	0
Příprava edukačního plánu	2	40
Realizaci plánu	2	40
Vyhodnocení efektivity edukace	2	40
V žádném bodě výše zmíněném	1	20
Celkem	5	100

Otázka č. 15 mapovala, v jaké části edukačního procesu všeobecné sestry znají komplikace. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že komplikace shledává v posouzení stavu edukanta. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že komplikace shledává ve stanovení edukační diagnózy. 2 (40 %) respondenti uvedlo, že komplikace shledává v realizaci edukačního plánu. 2 (40 %) respondenti uvedli jako komplikované vyhodnocení edukace. 2 (40 %) respondenti neshledává žádné komplikace v edukačním procesu. Otázka doplňovala otázku č. 12.

16. Z jakého důvodu je dle vaší zkušenosti nutné edukaci pacienta provádět opakovaně o daném problému?		
$n_i = 5$	n_i [-]	f_i [%]
Edukanti si informace špatně pamatují	4	80
Vyučované úkony jsou pro edukanty náročné	4	80
Edukanti si informace hůře vybavují	4	80
Edukanti mají informace zkreslené z jiných zdrojů informací	3	60
Jiné důvody	0	0
Nevím	0	0
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 16 byla na základě předvýzkumu vymazána pro lepší výpovědní hodnotu dotazníku. Proto tedy nebyla vyhodnocována.

17. Dostatečné schopnosti pacienta pro provádění určitého výkonu v domácím prostředí jsou následně ověřovány: zpětnou ukázkou provedení výkonu pacientem, vědomostním testem, slovním zopakováním postupu. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	n_i [-]	f_i [%]
Nedostatek času pro ověření dostatečných schopností pacienta	1	20
Pacientův stav se zhoršil a není schopen podstoupit ověření získaných schopností	1	20
Pacient je pasivní a nemá o zpětné ověření zájem	2	40
Jiný problém	1	20
Žádný problém	2	40
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 17 se týkala toho, jaké problémy respondenti znají v ověřování schopností pacienta. Otázka měla 5 správných odpovědí a každá z nich se považovala jako správně zodpovězená otázka. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém nedostatek času pro ověření dostatečných schopností pacienta. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém

zhoršení pacientova stavu a neschopnosti podstoupit ověření získaných schopností. 2 (40 %) respondenti uvedlo jako problém pasivitu a nezájem o zpětné ověření ze strany pacienta. 1 (2 %) respondent uvedl jiný problém (špatná spolupráce rodiny). 2 (40%) respondenti nespátřují v ověřování schopností pacienta problémy. Správně zodpovědělo otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně otázku zodpověděl 1 (20 %) respondent. K této otázce byla později přidána podotázka: Ověřujete jiným způsobem?

18a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, hygienickou péčí a nošení vhodného spodního prádla edukován následovně: Poučím pacienta o nutnost očisty po defekaci ve směru od genitálu ke konečníku, provádět intimní hygienu pomocí sprchování nejlépe 2x denně, vyhýbání koupání ve veřejných bazénech po proběhlém IMC, nošení čistého, prodyšného neupnutého, bavlněného spodního prádla. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	1	20
Ne	4	80
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 18 měla podotázku, která se týkala toho, zda všeobecné sestry edukují o jiném, než je uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 1 (20 %) respondent uvedl, že edukuje pacienty jinak, konkrétně respondent uvedl edukaci o přísné sterilitě při výměně sáčku. 4 (80 %) respondenti uvedli, že needukují jinak. Správně zodpověděli otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (20 %) respondent.

18b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti neprovádí hygienu dostatečně	3	60
Pacienti nedodržují zásady hygieny po použití toalety	2	40
Pacienti nejsou dostatečně soběstační pro provádění osobní hygieny	2	40
Pacienti nosí nevhodné prádlo ze syntetických materiálů	2	40
Jiný problém	0	0
Žádný problém	1	20
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 18 zjišťovala, jaké problémy všeobecné sestry znají při edukaci o hygienické péči a vhodném spodním prádle. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich byla považována jako správně zodpovězená otázka. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém neprovádění hygieny dostatečně pacientem. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém nedodržování zásad hygieny po použití toalety. 2 (40 %) respondenti označili jako problém nedostatečnou soběstačnost pacientů pro provádění osobní hygieny. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém nošení nevhodného prádla ze syntetických materiálů. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém (nesprávné umístění PMK do spodního prádla). 1 (20 %) respondent označil, že v tomto bodě nevidí žádný problém. 1 (20 %) respondent uvedl možnost nevím. Správně zodpověděli otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně odpověděl 1 (20 %) respondent.

19a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, stravováním a pitným režimem edukován následovně: Doporučuje se požívání doplňků s obsahem klikvy velkoplodé (Kanadská brusinka), dodržování dostatečného pitného režimu 2,5l/den, stravovat se nedráždivými a méně kořeněnými jídly, omezení požívání alkoholických nápojů a nápojů obsahujících kofein. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 19 měla podotázku, která zjišťovala, zda sestry edukují pacienty o jiném, než je uvedeno v otázce výše. Otázka měla 1 správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukují o jiném. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že o jiném needukují. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo otázku 0 (0 %) respondentů.

19b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti se přílišně stravují nevhodnými, dráždivými a kořeněnými jídly	3	60
Pacienti nepocítují pocit žízně, a proto mají nedostatečný pitný režim	3	60
Pacienti nemají zájem o konzumaci doplňků předcházejících IMC	2	40
Pacienti nadměrně požívají alkohol a kofeinové nápoje	2	40
Jiný problém	0	0
Žádný problém	1	20
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 19 zjišťovala, jaké problémy všeobecné sestry znají při edukaci pacienta o stravování a pitném režimu. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 3 (60 %) respondenti uvedli,

že se pacienti přílišně stravují nevhodnými, dráždivými a kořeněnými jídly. 3 (60 %) respondenti označili jako problém, že pacienti nepocítují pocit žízně, a proto mají nedostatečný pitný režim. 2 (40 %) respondenti označili jako problém, že pacienti nemají zájem o konzumaci doplňků předcházejících IMC. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém nadměrného požívání alkoholu a kofeinových nápojů. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 1 (20 %) respondent uvedl, že neví. Správně zodpovědělo otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (20 %) respondent.

20a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a péčí o sběrný systém edukován následovně: Doporučuje se vyhnout nadbytečnému rozpojování a proplachování sběrného systému, poučíme o nutnosti dezinfekce rukou a dezinfekce sběrného systému při výměně, poučíme o šetrném přístupu k PMK, především vyvarovat se tahu (např. při vstávání z postele). Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	100
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 20 měla podotázku, která zjišťovala, zda všeobecné sestry pacienty edukují o jiném, než bylo uvedeno výše v otázce. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že pacienty edukují o jiném, než je uvedeno výše v otázce. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném, než je uvedeno výše v otázce. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo otázku 0 (0 %) respondentů.

20b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti nejsou opatrní při manipulaci, dochází k vytržení	4	80
Pacienti neprovádí dezinfekci, nebo ji provádí nedostatečně	3	60
Pacienti zbytečně rozpojují systém, přestože to není nutné	3	60
Pacienti rozpojují systém a proplachují, přestože je PMK průchodná	3	60
Jiný problém	0	0
Žádný problém	0	0
Nevím	0	0
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 20 zjišťovala, jaké problémy všeobecné sestry znají při edukaci pacientů o péči o sběrný systém. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich byla považována jako správně zodpovězená otázka. 4 (80 %) respondenti uvedli jako problém neopatrnost manipulování pacienta se systémem, dochází k vytržení. 3 (60%) respondenti uvedli jako problém nedostatečnou nebo žádnou dezinfekci při výměně. 3 (60 %) respondenti jako problém uvedlo zbytečné rozpojování systému, přestože to není nutné. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém rozpojování a proplachování systému přesto, že to není nutné. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém (pacient se bojí péče o systém). 0 (0 %) respondentů uvedlo, že v tomto bodě problém nespátruje. 0 (0 %) respondentů uvedlo nevím. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně 0 (0 %) respondentů.

21a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, intervalu a postupu vypouštění močového měchýře při používání speciální zátky edukován následovně: Doporučuje se vypouštění močového měchýře jednou za 2-3 hodiny, dodržet hygienu a dezinfekci rukou a konce PMK, aseptický postup (zátku nepokládat sterilní částí na podložku a vyměňovat ji. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 21 měla podotázku, která se týkala skutečnosti, zda všeobecné sestry edukují o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukuje pacienty o jiném, než je uvedeno výše v otázce. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukuje o jiném, než je uvedeno výše v otázce. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně 0 (0 %) respondentů.

21b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti nedodržují hygienu a dezinfekci rukou	3	60
Pacienti vypouštějí močový měchýř nepravdělně	1	20
Pacienti pokládají zátku sterilní částí na podložku	1	20
Pacienti zátku nevyměňují při znesterilnění	3	60
Jiný problém	0	0
Žádný problém	0	0
Nevím	2	40
Nesprávně zodpovězená otázka	2	40
Správně zodpovězená otázka	3	60
Celkem	5	100

Otázka č. 21 zjišťovala, jaké problémy všeobecné sestry znají při edukaci pacientů o postupu vypouštění moči se zátkou. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich byla považována za správně zodpovězenou otázku. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém nedodržení hygieny a dezinfekce rukou pacienta. 1 (20 %) respondent uvedl

jako problém, že pacienti vypouštějí močový měchýř nepravidelně. 1 (20 %) respondent označil jako problém pokládání zátky pacientem sterilní částí na podložku. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém, že pacienti nevyměňují zátku při jejím znesterilnění. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 0 (0 %) respondentů uvedlo možnost žádný problém. 2 (40 %) respondenti uvedli, že neví. Správně zodpověděli otázku 3 (60 %) respondenti, nesprávně zodpověděli otázku 2 (40 %) respondenti.

22a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a základním pravidlu s ohledem na zachování derivace moči při fixaci sběrné nádoby edukován následovně: Poučíme o nutnosti fixace sáčku níže než je dno močového měchýře na postranici postele, ke stehnu nebo lýtku pomocí suchého zipu. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 22 měla podotázku zjišťující, zda všeobecné sestry edukují pacienty o jiném, než co bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukuje o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo otázku 0 (0 %) respondentů.

22b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	n_i [-]	f_i [%]
Pacienti fixují sběrný sáček k pásku	3	60
Pacienti nechávají sběrný sáček volně v posteli	2	40
Pacienti nosí sběrný sáček zavěšený na kapse županu	3	60
Pacienti nosí sběrný sáček zavěšený v dekoltu nemocničního prádla	1	20
Jiný problém	0	0
Žádný problém	1	20
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 22 zjišťovala, jaké problémy všeobecné sestry znají při edukaci o zachování derivace moči. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém, že pacienti fixují sběrný sáček k pásku. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém, že pacienti nechávají sběrný sáček volně v posteli. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém to, že pacienti nosí sběrný sáček zavěšený na kapse županu. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém nošení sběrného sáčku zavěšeného v dekoltu nemocničního prádla. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 1 (20 %) respondent označil žádný problém. 1 (20 %) respondent uvedl, že neví. Správně zodpověděli otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (20 %) respondent.

23a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a intervalu výměny standardního impregnovaného katetru lékařem edukován následovně: Pacientovi se katetr tohoto typu vyměňuje jednou za 28 dní. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 23 měla podotázku, která zjišťovala, zda všeobecné sestry edukují o jiném, než co bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukují o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně otázku zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

23b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti přijdou k výměně PMK později	2	60
Pacienti k výměně PMK nepřijdou vůbec	2	40
Pacienti využijí k výměně jiného lékaře, než který objednal příští termín výměny	1	20
Jiný problém	0	0
Žádný problém	3	40
Nevím	0	0
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 23 zjišťovala, jaké problémy při edukaci pacienta o výměně PMK všeobecné sestry znají. Otázka měla 5 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 2 (40 %) respondenti označili jako problém, že pacienti přichází k výměně PMK později. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém, že pacienti

k výměně PMK nepřijdou vůbec. 1 (20 %) respondent uvedlo jako problém, že pacienti využijí k výměně jiného lékaře, než který objednal příští termín výměny. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 3 (60 %) respondenti uvedli, že neznají žádný problém. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že neví. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně otázku zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

24a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, intervalu a postupu výměny sběrného sáčku v domácím prostředí edukován následovně: Poučíme o nutnosti výměny sáčku každé 3 dny, hygienické dezinfekce rukou, používání dezinfekce k tomu určené na spoj sběrného systému PMK, psát si datum výměny na sběrný sáček pro lepší pamatování dne výměny sběrného sáčku. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 24 měla podotázku, která zjišťovala, zda sestry edukují o něčem jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukuje o jiném. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že o jiném needukuje. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně otázku zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

24b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti provádí výměnu sáčku bez hygienické dezinfekce rukou a spoje PMK	2	40
Pacienti používají sběrný sáček déle, než mají	2	40
Pacienti se snaží sběrný sáček "vymýt" a používat opakovaně	1	20
Pacienti si nepopisují sběrný sáček datem výměny	2	40
Jiný problém	0	0
Žádný problém	2	40
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 24 zjišťovala, jaké problémy při edukaci všeobecné sestry znají při edukování pacienta o výměně a zásadách při výměně sběrného sáčku. Odpověď měla 6 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 2 (40 %) respondenti uvedli, že problém vidí v tom, že pacienti provádí výměnu sáčku bez hygienické dezinfekce rukou a spoje PMK. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém, že pacienti používají sběrný sáček déle, než mají. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém, že se pacienti snaží sběrný sáček „vymýt“ a používat opakovaně. 2 (40 %) respondenti uvedla problém, při kterém si pacienti nepopisují sběrný sáček datem výměny. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 2 (40 %) respondenti uvedli, že žádný problém zde nespátřují. 1 (20 %) respondent uvedl, že neví. Správně otázky zodpověděli 4 (80 %) respondenti, nesprávně odpověděl 1 (20 %) respondent

25a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, používáním zátky na PMK a postupu přes noc nebo při delší cestě edukován následovně: Poučíme o nutnosti používání sběrného sáčku během noci nebo dlouhé cesty přesahující 3 hodiny. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 25 měla podotázku, která zjišťovala, zda všeobecné sestry edukují o jiném, než bylo uvedeno výše v otázce. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů odpovědělo, že edukují o jiném. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo otázku 0 (0 %) respondentů.

25b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti nepoužívají sběrný sáček ve výše uvedených situacích	2	40
Pacienti přes noc používají pleny	1	20
Pacienti při výměně sáčku neprovádí dezinfekci rukou a spoje sběrného systému	3	60
Pacienti nevyměňují pomůcky za nové při jejich výměně	1	20
Jiný problém	0	0
Žádný problém	2	40
Nevím	0	0
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 25 zjišťovala, jaké problémy při edukaci o používání zátky na PMK všeobecné sestry znají. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém při edukaci, že pacienti nepoužívají sběrný sáček ve výše uvedených situacích. 1 (20 %) respondent

vedl jako problém, že pacienti přes noc používají pleny. 3 (60 %) respondenti uvedli, že jako problém vidí to, že pacienti při výměně sáčku za zátku neprovádí dezinfekci rukou a spoje sběrného systému. 1 (20 %) respondent uvedl, že jako problém vidí to, že pacienti nevyměňují pomůcky za nové při jejich výměně. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 2 (40 %) respondenti uvedli možnost žádný problém. 0 (0 %) respondentů uvedlo nevím. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo 0 (0 %).

26a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a náhlém vypadnutí permanentního katetru edukován následovně: Poučíme o nutnosti neprodleného vyhledání lékaře k výměně PMK. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Neprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 26 měla podotázku, která zjišťovala, zda všeobecné sestry edukují o něčem jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukují o jiném, než bylo uvedeno výše. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

26b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti lékaře nenavštíví	1	20
Pacienti návštěvu lékaře zbytečně odkládají	2	40
Pacienti se pokouší zavést katetr svépomocí	1	20
Jiný problém	0	0
Žádný problém	2	40
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 26 zjišťovala, jaké problémy při edukaci o náhlém vypadnutí permanentního močového katetru všeobecné sestry znají. Otázka měla 5 správných odpovědí a každá z nich se považovala jako správně zodpovězená otázka. 1 (20 %) respondent uvedl, že jako problém vidí to, že pacienti lékaře nevyhledají. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém, že pacienti návštěvu lékaře zbytečně odkládají. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém to, že pacienti se pokouší zavést katetr zpět svépomocí. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 2 (40 %) respondenti označili jako možnost žádný problém. 1 (20 %) respondent uvedl nevím. Správně zodpověděli otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (20 %) respondent.

27a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK, počtu a ceně proplacených sběrných sáčků pojišťovnou na jeden měsíc edukován následovně: Množství proplacených kusů sběrných sáčků je 10 kusů za celkovou cenu 600Kč na jeden měsíc. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 27 měla podotázku, která zjišťovala, zda sestry edukují o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů

uvedlo, že edukují o jiném, než bylo uvedeno výše. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

27b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti si nevyzvedají pomůcky	1	20
Pacienti si pomůcky vyzvedávají pozdě	1	20
Pacienti s pomůckami šetří a nespotřebují je na úkor rizika vzniku infekce	3	60
Jiný problém	0	0
Žádný problém	1	20
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č 27. zjišťovala, jaké problémy při edukaci o množství a ceně proplacených močových sáčků všeobecné sestry znají. Otázka měla 5 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 1 (20 %) respondent uvedl, že znají problém o tom, že pacienti si nevyzvedávají pomůcky. 1 (20 %) respondent uvedl jako problém při edukaci o tomto tématu, že pacienti si pomůcky vyzvedávají pozdě. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém šetření a nespotřebaování pomůcek na úkor rizika vzniku infekce ze strany pacienta. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 1 (20 %) respondent uvedl možnost žádný problém. 1 (20 %) respondent uvedl nevím. Správně zodpověděli otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (20 %) respondent.

28a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a náhlém rozpojení sběrného systému PMK v domácím prostředí edukován následovně: Pacient je edukován o nutnosti výměny sběrného systému, o nutnosti dezinfekce rukou a dezinfekce konce PMK. Edukujete o jiném?		
$n_i = 5$	n_i [-]	f_i [%]
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 28 měla podotázku, která analyzovala, zda všeobecné sestry edukují o jiném, než bylo uvedeno výše v otázce. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukují o jiném, než bylo uvedeno výše. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

28b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	n_i [-]	f_i [%]
Pacienti neprovádí dezinfekci konce PMK	3	60
Pacienti neprovádí výměnu sběrného systému za nový	3	60
V případě krvácení nebo jiného poranění močové trubice pacienti nevyhledají pomoc	2	40
Pacienti neprovedou dezinfekci rukou před výměnou systému	3	60
Jiný problém	0	0
Žádný problém	2	40
Nevím	0	0
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 28 zjišťovala, jaké problémy při edukaci o náhlém rozpojení sběrného systému PMK všeobecné sestry znají. Otázka měla 6 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém to, že pacienti neprovádí dezinfekci konce PMK. 3 (60 %) respondenti uvedli

jako problém to, že pacienti neprovedou výměnu sběrného systému za nový. 2 (40 %) respondenti uvedli jako problém to, že pacienti v případě krvácení nebo jiného poranění močové trubice nevyhledají lékařskou pomoc. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém to, že pacienti neprovedou dezinfekci rukou před výměnou systému. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 2 (40 %) respondenti uvedli žádný problém. 0 (0 %) respondentů uvedli nevím. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo otázku 0 (0 %) respondentů.

29a. Pacient je ve spojitosti se zavedeným PMK a možným výskytem příznaků signalizující vznik infekce nebo jiných komplikací edukován následovně: Poučíme o nutnosti vyhledání lékařské pomoci v případě výskytu pálení v oblasti močové trubice, zvýšené teplotě, bolesti v podbřišku, ztmavnutí a výskytu zápachu samotné moči, výskytu krve v moči. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Ano	0	0
Ne	5	100
Nesprávně zodpovězená otázka	0	0
Správně zodpovězená otázka	5	100
Celkem	5	100

Otázka č. 29 zjišťovala, zda všeobecné sestry edukují o jiném, než bylo uvedeno v otázce výše. Otázka měla jednu správnou odpověď. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že edukují o jiném, než bylo uvedeno výše. 5 (100 %) respondentů uvedlo, že needukují o jiném. Správně zodpovědělo otázku 5 (100 %) respondentů, nesprávně zodpovědělo 0 (0 %) respondentů.

29b. Vidíte v tomto bodě problém?		
$n_i = 5$	$n_i [-]$	$f_i [\%]$
Pacienti ignorují příznaky a lékaře nenavštíví	3	60
Pacienti návštěvu lékaře odkládají	3	60
Pacienti se snaží infekci vyléčit pouze vlastními prostředky	3	60
Jiný problém	0	0
Žádný problém	0	0
Nevím	1	20
Nesprávně zodpovězená otázka	1	20
Správně zodpovězená otázka	4	80
Celkem	5	100

Otázka č. 29 zjišťovala, jaké problémy při edukaci pacientů o nutnosti vyhledání lékaře všeobecné sestry znají. Otázka měla 5 správných odpovědí a každá z nich se považovala za správně zodpovězenou otázku. 3 (60 %) respondenti jako problém uvedli to, že pacienti ignorují příznaky a lékaře nevyhledávají. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém to, že pacienti návštěvu lékaře odkládají. 3 (60 %) respondenti uvedli jako problém to, že pacienti se snaží infekci vyléčit pouze vlastními prostředky. 0 (0 %) respondentů uvedlo jiný problém. 0 (0 %) respondentů uvedlo, že při této edukaci zde není žádný problém. 1 (1,9 %) respondent uvedl nevím. Správně zodpověděli otázku 4 (80 %) respondenti, nesprávně zodpověděl otázku 1 (20 %) respondent.

Příloha D Edukační leták pro pacienty 1. polovina

**PĚRMÁNENTNÍ
MOČOVÝ KATETR A
RIZIKO INFEKCE**

EDUKAČNÍ LETÁK

Postup správneho mytí a dezinfekce rukou

Ruce mějte vždy dostatečně smočené mydlovou vodou (při mytí) či dezinfekci. Mytí i dezinfekci provádějte po dobu alespoň 30 vteřin. Každý pohyb správného mytí a dezinfekce opakujte 5krát.

1. Do seřvené dlaně aplikujte mydlo / dezinfekci.
2. Třete ruce dlaní o dlaň.
3. Dlaní třete hřbet levé i pravé ruky se zaklesnutými prsty.
4. Dlaní třete dlaň se zaklesnutými prsty.
5. Třete hřbety prstů o dlaň druhé ruky s chycenými prsty.
6. Rotací třete palec v seřvené dlaní levé i pravé ruky.
7. Rotací třete špičky prstů v dlaní levé i pravé ruky.
8. Po oschnutí jsou ruce umyté / dezinfikovány.

Zdroj: (Pálková, 2020)

(Zdroj: autor).

CO JE MOČOVÝ KATETR A K ČEMU SLOUŽÍ?

Permanентní močový katetr je hadička, která má na jednom konci fixační balonek a na druhém je rozdělena na dvě cesty, tou první se naplňuje fixační balonek a tou druhou odtéká moč do sběrného sáčku. Konec s balonkem je zaveden přes močovou trubici do močového měchýře a je naplněn 5–10 mililitry fyziologického roztoku. Zdroj: (Sochorová, 2016)

Slouží k vyprazdňování moči z močového měchýře v případě poruch vyprazdňování spontánní cestou. Může ale také sloužit k podávání léčiv do močového měchýře. Zdroj: (Lenhartová, 2019)

JAK PĚČOVAT O MOČOVÝ KATETR?

- ▶ Provéďte intimní hygienu zapomocí sprchy aspoň 2x denně. Zdroj: (Kohoutová, 2014)
- ▶ Noste čisté, prodyšné, volné a bavlněné spodní prádlo. Zdroj: (Kladenský, 2018)
- ▶ Sběrný sáček fixujte vždy níže než je močový měchýř např.: ke stehnu pomocí suchého zipu
- ▶ Pravidelně vypouštějte sběrný sáček do toalety. Zdroj: (Kohoutová, 2014)

JAK PŘEDEJÍT INFEKCI?

- ▶ Nezapomínejte na pravidelný pitný režim alespoň 2 litry tekutin denně. Zdroj: (Sochorová, 2016)
- ✗ Vyhněte se nápojem, které obsahují kofein nebo alkohol a omezte kofeinová a dráždivá jídla. Zdroj: (Drabková, 2015)
- ✓ Konzumujte brusinky, D-manózu nebo lichořeřišnici větší. Zdroj: (Ryšáňková, 2019)

KTERÉ PŘÍZNAKY INFEKCE SE MOHOU OBJEVIT?

Pálení v oblasti močové trubice
Zvýšená tělesná teplota (nad 37 °C)
Bolest v podbřišku
Ztmavnutí moči
Zápach moči
Krev v moči
Zdroj: (Horčíčka, 2017)

JAK SI VYMĚNIT SBĚRNÝ SÁČEK?

Sáček vyměňujte každé 3 dny. Zdroj: (Kohoutová, 2014)

- 1 Nejprve si důkladně omýjte a odezinfikujte ruce
- 2 Odezinfikujte spoj mezi katetrem a sběrným sáčkem
- 3 Stiskněte gumový konec katetru a odstraňte starý sběrný sáček
- 4 Na stisknutý konec napojte sáček nový
- 5 Nezapomeňte sáček označit datem výměny

V případě náhlého odpojení sběrného sáčku důkladně odezinfikujte konec močového katetru a napojte nový sáček. Zdroj: (Kohoutová, 2014)

JESTLIŽE POUŽÍVÁTE ZÁTKU NA MOČOVÝ KATETR PAMATUJTE NA:

- ▶ Dezinfekci rukou a spoje mezi močovým katetrem a sběrným sáčkem
- ▶ Močový měchýř vypouštějte pravidelně – každé 2–3 hodiny
- ▶ Zátku nepokládejte čistým koncem dolů
- ▶ Na noc používejte sběrný sáček. Zdroj: (Kohoutová, 2014)

(Zdroj: autor).